ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/23/419-1084-9

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	03.07.2023 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.05.2023
Teabevaldaja	Elva Vallavalitsus aadress: Kesk 32, 61507 Elva e-posti aadress: elva@elva.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna Elva Vallavalitsusel puudus soovitud teave ning SA Elva Kultuur ja Sport on menetluse kestel vaide esitajale 03.04.2023 teabenõudes soovitud teabe edastanud;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 29.01.2023 Elva Vallavalitsusele teabenõude, mida ei täidetud. Seejärel esitas vaide esitaja 03.04.2023 meeldetuletuse, millele ei ole samuti vastatud.
2. Kuna vaidele ei olnud lisatud teabenõuet ning vaidest ei olnud aru saada, kas vaie ja teabenõue on esitatud nn tavakodaniku või volikogu liikmena, siis andis inspektsioon vaide esitajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.
3. 09.05.2023 selgitas vaide esitaja, et teabenõue ja vaie on esitatud tavakodanikuna ning lisatud oli 03.02.2023 SA Elva Teenused juhataja vastus vaide esitaja poolt 28.01.2023 aadressile elva@elva.ee edastatud teabenõudele ning vaide esitaja 05.02.2023 selgitustaotlus SA Elva Teenused juhatajale, millest oli edastatud ka **koopia**

elva@elva.ee

4. Kuna 09.05.2023 kirjale oli jäetud lisamata vaides märgitud 03.04.2023 vallale edastatud meeldetuletus/teabenõue, siis palus inspektsioon 16.05.2023 vaide esitajal edastada ka 03.04.2023 Elva vallale edastatud meeldetuletuse.
5. 26.05.2023 edastas vaide esitaja puuduoleva dokumendi ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 29.01.2023 Elva vallale teabenõude mida ei täidetud, mistõttu vaide esitaja edastas 03.04.2023 meeldetuletuse, kuid ka sellele ei ole vastatud seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Vaide esitaja on vaides märkinud, et rikkumine kahjustab tema kui volikogu liikme õigusi, mis takistab tal teha oma tööd, kuna ta ei ole saanud vastust oma teabenõudele.

Vaide täpsustuses on vaide esitaja märkinud, et kuna ta ei ole teabenõudes märkinud, et soovib teavet volikogu liikmena, siis peab Elva Vallavalitsus ja inspektsioon lähtuma sellest, et teabenõue on esitatud tavakodanikuna AvTS-i alusel.

Vaide esitaja palub teha Elva Vallavalitsusele ettekirjutuse soovitud teabe väljastamiseks ning õiguslikku vastust küsimusele, kas vallavolikogu liikmel on õigus küsida valla loodud sihtasutuselt välja nõukogu protokolle.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vallavalitsuse selgituste kohaselt ei ole Elva Vallavalitsus saanud vaide esitajalt 29.01.2023 teabenõuet. Vallavalitsus sai vaide esitajalt 3. aprillil e-kirja nn korduva teabenõudena e-posti aadressile elv@elva.ee: *Palun vastata viivitamatult! 27.02-04.03.2023 toimub Elva spordihoones Tantsuolümpia. Palun esitada ruumirendi arve vastava ürituse eest ning maksekorraldus arve tasumisest.*

Elva valla selgituste kohaselt *teabenõudes küsitud teavet vallavalitsuse valduses ei olnud, vaid seda sai vallata sihtasutus. Seetõttu võttis vallavalitsus ühendust sihtasutuse juhataja Xxx Xxxxxxx (edaspidi ka sihtasutuse juhataja). Selgus, et Eraisik esitas sihtasutusele juba 29.01.2023 teabenõude e-aadressile xxx.xxxxx@elva.ee, milles küsis dokumente, mis on seotud spordihoone rentimisega Tantsuolümpia ürituseks (leping, arve, renditingimused). Xxx Xxxxx selgituste kohaselt saatis ta Eraisikule järgmisel päeval ehk 30.01.2023 e-kirjaga vastuse: „Lepingu sõlmine toimub uue kuu alguses, nii kui see saab sõlmitud, edastan. Arve tuleb peale sündmust.“ Eraisik saatis 1. märtsil sihtasutusele uue e-kirja ja tuletas meelde, et ta ei ole veel saanud vastust. Samal päeval vastas sihtasutuse juhataja: leping on olemas sellega saab minu juures tutvuda. Arve ja maksekorralduse saan saata siis kui sündmus on ära toimunud ja maja vastu võetud.*

Kuigi sihtasutus vastas Eraisikule, millal ta nõutud dokumendid saab, saatis isik ikkagi 3. aprillil nn “korduva teabenõude” vallavalitsusele, et vallavalitsus esitaks tantsuolümpia ruumirendi arve ja maksekorralduse arve tasumisest.

Täiendavalt on Elva Vallavalitsus selgitanud, et vallavalitsus ei vastanud vaide esitaja 03.04.2023 nn korduvale teabenõudele, kuna sihtasutuse juhataja andis teada, et sihtasutus on sama sisuga teabenõude juba 29.01.2023 saanud ning sellele on vastatud osas, millised dokumendid sel hetkel olemas olid. Vallavalitsusele jäi arusaamatuks, miks teabenõue ka vallavalitsusele oli esitatud. Vallavalitsus oli arvamusel, et vaide esitaja on saanud sihtasutuselt vastused ning on teadlik, kes tema teabenõudele vastama peab.

Vallavalitsusele teadaolevalt on vaide esitaja tänaseks saanud sihtasutuse juhatajalt kogu teabenõudega soovitud teabe ürituse „Tantsuolümpia“ kohta.

Vallavalitsus tunnistab, et oleks pidanud vaide esitaja 03.04.2023 teabenõudele vastama, et vallavalitsus ei ole küsitud teabe valdaja ja teabenõudele vastab sihtasutus.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul kui selleks on seadusest tulenev alus.
2. AvTS § 9 lg 2 p 1 sätestab, et teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus.

Vaide ese

3. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 75 sätestab, et vaie haldusaktile või toimingule tuleb esitada 30 päeva jooksul, kui seadus ei sätesta teisiti, arvates päevast, mil isik sai vaidlustatavast haldusaktist või toimingust teada või oleks pidanud teada saama.
4. Inspektsioonile edastatud dokumentidest ei nähtu, et vaide esitaja oleks 29.01.2023 Elva Vallavalitsusele teabenõuet esitanud. Vaide esitaja on küll 28.01.2023 esitanud Elva Vallavalitsusele teabenõude, milles on palunud saata kõik SA Elva Teenuste nõukogu koosoleku protokollid alates SA Elva Teenused loomisest. Sellele teabenõudele vastas SA Elva Teenused juhataja 03.02.2023, peale mida esitas vaide esitaja 05.02.2023 SA-le Elva Teenused selgitustaotluse. Kuna 28.01.2023 Elva valla poolt teabenõudele vastamata jätmise peale vaide esitamise tähtaeg on möödunud ning 03.04.2023 nn korduv teabenõue ei ole seotud 28.01.2023 esitatud teabenõudega, siis ei ole see käesoleva vaide esemeks.
5. Edastatud dokumentidest nähtub, et vaide esitaja on 29.01.2023 esitanud teabenõude Elva Kultuur ja Sport SA juhatajale, mitte Elva Vallavalitsusele. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et Elva Vallavalitsuse ja valla sihtasutuste puhul on tegemist eraldiseisvate juriidiliste isikutega ning Elva Vallavalitsus ei ole teabevaldajaks valla poolt loodud sihtasutuste valduses oleva teabe osas.
6. 03.04.2023 esitas vaide esitaja Elva Vallavalitsuse e-posti aadressile elva@elva.ee teabenõude, milles palus edastada 27.02-04.03.2023 Elva Spordihoones toimunud „Tantsuolümpia“ ruumide rendi arve ja maksekorralduse arve tasumisest. Kuna eeltoodud teabenõudele ei olnud Elva Vallavalitsus vastanud, siis on vaide esemeks ainult 03.04.2023 teabenõudele vastamata jätmine.

Teabenõudele vastamine

7. AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul.
8. AvTS § 23 annab loetelu juhtudest, millal teabevaldajal on võimalik teabenõude täitmisest keelduda. Teabenõude täitmisest keeldumise korral tuleb keeldumist põhjendada (AvTS § 23 lg 3).
9. Kuna teabenõude korras saab teabevaldajalt küsida ainult tema valduses olevat teavet, siis teabenõude täitmiseks ei pea teabevaldaja teistelt asutustelt või isikutelt teavet

küsima. Seega, kui antud juhul Elva Vallavalitsusel soovitud teavet ei olnud, siis oli Elva Vallavalitsusel kohustus välja selgitada pädev teabevaldaja ning edastada teabenõue talle vastamiseks ning teavitada teabenõudjat teabenõude edastamisest. Nimelt sätestab AvTS § 21 lg 1, et kui teabevaldaja ei valda taotletud teavet, selgitab ta välja pädeva teabevaldaja ja edastab talle teabenõude viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, teavitades sellest samal ajal teabenõudjat

10. Elva Vallavalitsuse vastusest nähtub, et vallavalitsus oli teadlik, et vaide esitaja on edastanud samasisulise teabenõude ka SA-le Elva Kultuur ja Sport, mille juhataja oli vaide esitaja teabenõudele ka vastanud ja selgitanud, millal on võimalik soovitud dokumendid edastada, siis ei pidanud vallavalitsus vajalikuks teabenõudele täiendavalt vastata, eeldades, et vaide esitaja saab vastuse sihtasutuselt.
11. Eeltoodust lähtuvalt teabenõudele vastamata jätmine ei ole aga kooskõlas AvTS-s sätestatud nõuetega. Elva Vallavalitsus on oma eksimust tunnistanud ning edastanud inspektsioonile ka SA Elva Kultuur ja Sport juhataja 12.05.2023 vastuse vaide esitajale, millega edastati ka 03.04.2023 korduvas teabenõudes soovitud dokumendid.
12. HMS § 5 lg 2 sätestab, et haldusmenetlus viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Eeltoodust tulenevalt, kuigi Elva Vallavalitsus rikkus AvTS-s sätestatud nõudeid jättes teabenõudele vastamata ning ei selgitanud, et vallavalitsusel puududusid teabenõude esitamise ajal vaide esitaja poolt soovitud dokumendid, ei tee inspektsioon proportsionaalsuse ja eesmärgipärasuse põhimõttest lähtuvalt Elva Vallavalisusele ettekirjutust, kuna SA Elva Kultuur ja Sport on vaide esitajale soovitud dokumendid juba edastanud. Seega jääb vaie rahuldamata. Küll aga tuleb Elva Vallavalitsusel edaspidi teabenõuete menetlemisel tähelepanelikumalt järgida AvTS-is sätestatud nõudeid.
13. Vaide esitaja on oma esialgses vaides palunud ka õiguslikku vastust küsimusele, kas vallavolikogu liikmel on õigus küsida valla loodud sihtasutuselt välja nõukogu protokolle. Siinkohal pean vajalikuks selgitada, et Andmekaitse Inspektsioon teostab tulenevalt AvTS § 45 lg 1 punktist 1 teabevaldajate üle järelevalvet teabe avalikustamisel ja teabenõuete täitmisel. Kuna volikogu liikme õigused teabe saamiseks ei tulene AvTS-st, vaid tulenevad kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-st 26, mille üle inspektsioonil järelevalvepädevus puudub, siis ei saa inspektsioon selles osas ka õiguslikku hinnangut anda.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel